

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 714/2009

2009 m. liepos 13 d.

dėl priegios prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantis
Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 211, 2009 8 14, p. 15)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
► M1 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013	L 115	39	2013 4 25

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB)
Nr. 714/2009**

2009 m. liepos 13 d.

**dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo
sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95
straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
nuomonę⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Nuo 1999 m. pradėjus palaipsniui kurti elektros energijos vidaus rinką buvo siekiama visiems Bendrijos vartotojams – ir piliečiams, ir verslo subjektams – suteikti tikrą pasirinkimo galimybę, sukurti naujų verslo galimybių ir didinti tarpvalstybinę prekybą siekiant didesnio našumo, konkurencingų kainų ir aukštesnio lygio paslaugų standartų bei siekiant prisidėti prie tiekimo saugumo ir tvarumo.
- (2) 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių⁽⁴⁾ ir 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1228/2003 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų⁽⁵⁾ buvo svariai prisidėta prie tokios elektros energijos vidaus rinkos kūrimo.

⁽¹⁾ OL C 211, 2008 8 19, p. 23.

⁽²⁾ OL C 172, 2008 7 5, p. 55.

⁽³⁾ 2008 m. birželio 18 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2009 m. sausio 9 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 75 E, 2009 3 31, p. 16) ir 2009 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2009 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 37.

⁽⁵⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 1.

▼B

- (3) Tačiau šiuo metu Bendrijoje yra kliūčių, trukdančių elektros energijos pardavimui vienodomis sąlygomis, be diskriminacijos ar sunkumų. Visų pirma nediskriminacinė prieiga prie tinklų ir vienodai veiksmingo lygio reguliuojamoji priežiūra dar nėra užtikrinta visose valstybėse narėse ir rinkos išlieka izoliuotos.
- (4) 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate „Europos energetikos politika“ pabrėžiama elektros energijos vidaus rinkos sukūrimo ir vienodų galimybių visoms Bendrijos elektros energijos įmonėms užtikrinimo svarba. 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatai „Dujų ir elektros vidaus rinkos perspektyvos“ ir „Europos dujų ir elektros energijos sektorių tyrimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 17 straipsnį (Galutinė ataskaita)“ parodė, kad šiuo metu galiojančios taisyklės ir priemonės nesudaro būtinos sistemos ir nepadedą kurti tinklų sujungimo pajėgumų, kurių reikia gerai veikiančiai, veiksmingai ir atvirai vidaus rinkai sukurti.
- (5) Reikėtų ne tik tinkamai įgyvendinti galiojančią reglamentavimo sistemą, bet ir atsižvelgiant į tuos komunikatus pakoreguoti elektros energijos vidaus rinkos reglamentavimo sistemą, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 1228/2003.
- (6) Visų pirma reikia skatinti glaudesnę perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, kad būtų parengti tinklo kodeksai siekiant teikti ir valdyti veiksmingą ir skaidrią prieigą prie tarpvalstybinių perdavimo tinklų ir užtikrinti suderintą bei veiksmingą perspektyvinį Bendrijos perdavimo sistemos planavimą ir patikimą jos techninę plėtrą, įskaitant tinklų sujungimo pajėgumų kūrimą, deramai atsižvelgiant į aplinką. Tie tinklo kodeksai turėtų atitikti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 713/2009, įsteigiančiu Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą⁽¹⁾ (toliau – Agentūra), parengtas bendras rekomendacijas, kurios yra neprivalomo pobūdžio (bendros rekomendacijos). Agentūra turėtų turėti tam tikrą vaidmenį atliekant faktais pagrįstą tinklo kodeksų projektų peržiūrą, be kita ko, jų atitikties bendroms rekomendacijoms atžvilgiu, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti Komisijai juos priimti. Agentūra turėtų įvertinti siūlomus tinklo kodeksų pakeitimus, ir ji turėtų turėti galimybę rekomenduoti Komisijai juos priimti. Perdavimo sistemos operatoriai savo tinklus turėtų eksploatuoti laikydamiesi tų tinklo kodeksų.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1.

▼B

- (7) Siekiant užtikrinti optimalų elektros energijos perdavimo tinklo valdymą ir sudaryti sąlygas prekiauti elektros energija bei ją tiekti kitų valstybių narių vartotojams Bendrijoje, turėtų būti įsteigtas Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (toliau – ENTSO-E). ENTSO-E savo užduotis turėtų vykdyti laikydamasis Bendrijos konkurencijos taisyklių, kurios ir toliau taikomos ENTSO-E sprendimams. ENTSO-E užduotys turėtų būti aiškiai apibrėžtos, o jo veiklos metodas turėtų būti toks, kad būtų užtikrinamas veiksmingumas, skaidrumas ir ENTSO-E atstovaujamas pobūdis. ENTSO-E parengtais tinklo kodeksais neketinama pakeisti būtinų nacionalinių tinklo kodeksų su tarpvalstybiniais klausimais nesusijusiose srityse. Atsižvelgiant į tai, kad veiksmingesnę pažangą galima užtikrinti taikant veikimo regionų lygmeniu metodą, perdavimo sistemos operatoriai bendroje bendradarbiavimo struktūroje turėtų sukurti regionines struktūras tuo pačiu užtikrindami, kad regionų lygmeniu pasiekti rezultatai atitiktų tinklo kodeksus ir neprivalomus dešimties metų tinklo plėtros planus Bendrijos lygmeniu. Valstybės narės turėtų skatinti bendradarbiavimą ir stebėti tinklo efektyvumą regionų lygmeniu. Bendradarbiavimas regionų lygmeniu turėtų atitikti konkurencingos ir veiksmingos elektros energijos vidaus rinkos kūrimo pažangą.
- (8) Visi rinkos dalyviai yra suinteresuoti veikla, kurios laukiama iš ENTSO-E. Todėl veiksmingo konsultavimosi procesas yra būtinas ir veikiančios struktūros, pavyzdžiui, Elektros energijos perdavimo koordinavimo sąjunga, nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūra, įsteigtos sudaryti palankesnes sąlygas konsultavimosi procesui ir jį organizuoti, turėtų atlikti svarbų vaidmenį.
- (9) Siekdama užtikrinti didesnę viso elektros energijos perdavimo tinklo Bendrijoje skaidrumą, ENTSO-E turėtų parengti, paskelbti ir nuolat atnaujinti neprivalomą visos Bendrijos dešimties metų tinklo plėtros planą (toliau – visos Bendrijos tinklo plėtros planas). Į tą tinklo plėtros planą turėtų būti įtraukti veiksmingai veikiantys elektros energijos perdavimo tinklai ir būtinos regioninės jungiamosios linijos, svarbios komerciniu ar tiekimo saugumo aspektu.
- (10) Šis reglamentas turėtų nustatyti pagrindinius tarifų nustatymo ir pajėgumų paskirstymo principus, numatydamas gairių, išsamiai išaiškinančių kitus reikiamus principus ir metodiką, kad būtų greitai prisitaikyta prie pasikeitusių aplinkybių, priėmimą.
- (11) Atviroje, konkurencingoje rinkoje perdavimo sistemos operatorių išlaidas, patirtas dėl tarpvalstybinių elektros energijos srautų priėmimo savo tinkluose, turėtų kompensuoti perdavimo sistemų, iš kurių tie srautai ateina, ir sistemų, kuriose jie baigiasi, operatoriai.

▼B

- (12) Į išmokas ir pajamas, gautas atliekant perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimą, reikėtų atsižvelgti nustatant nacionalinio tinklo tarifus.
- (13) Faktinė mokėtina suma už tarpvalstybinę prieigą prie sistemos gali žymiai skirtis, priklausomai nuo dalyvaujančio perdavimo sistemos operatoriaus ir nuo valstybėse narėse taikomų tarifų nustatymo sistemų struktūros skirtumų. Todėl, siekiant išvengti prekybos iškraipymo, būtinas tam tikras suderinimo lygis.
- (14) Reikia tinkamos ilgalaikių kainų skirtingose vietovėse signalų sistemos, paremtos principu, kad tinklo prieigos mokesčių lygis turėtų atspindėti atitinkamo regiono gamybos ir suvartojimo balansą, remiantis tinklo prieigos mokesčių gamintojams ir (arba) vartotojams diferenciacija.
- (15) Nebūtų tikslinga taikyti su atstumu susijusių tarifų arba, kai yra atitinkami kainų skirtingose vietovėse signalai, specialaus tarifo, kurį turi mokėti tik eksportuotojai ar importuotojai papildomai prie bendrojo prieigos prie nacionalinio tinklo mokesčio.
- (16) Veiksmingos konkurencijos elektros energijos vidaus rinkoje išankstinė sąlyga yra nediskriminaciniai ir skaidrūs mokesčiai už naudojimąsi tinklu, įskaitant perdavimo sistemos jungiamąsias linijas. Šios linijos turėtų būti naudojamos visu pajėgumu, laikantis saugaus tinklų veikimo saugos standartų.
- (17) Svarbu vengti konkurencijos iškraipymo, atsirandančio dėl valstybių narių perdavimo sistemos operatorių naudojamų skirtingų saugos, eksploatavimo ir planavimo standartų. Be to, rinkos dalyviams turėtų būti atskleisti turimi perdavimo pajėgumai ir turimiems perdavimo pajėgumams įtakos turintys saugos, eksploatavimo bei planavimo standartai.
- (18) Rinkos stebėseną, kurią pastaraisiais metais vykdė nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija, parodė, kad šiuo metu taikomi skaidrumo reikalavimai ir prieigos prie infrastruktūros taisyklės yra nepakankami, kad būtų užtikrinta tikra, gerai veikianti, atvira ir veiksminga elektros energijos vidaus rinka.
- (19) Būtina užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją apie fizinę sistemos būseną ir jos efektyvumą, kad visi rinkos dalyviai galėtų įvertinti bendrąją paklausos ir pasiūlos padėtį bei nustatyti, kodėl kinta didmeninė kaina. Tai apima išsamesnę informaciją apie elektros energijos gamybą, pasiūlą ir paklausą, įskaitant prognozes, tinklo ir tinklų sujungimo pajėgumus, elektros energijos srautus ir techninę tinklo priežiūrą, subalansavimą ir rezervinę galią.

▼B

- (20) Kad rinka būtų pasitikima labiau, jos dalyviai turi būti tikri, kad už piktnaudžiavimo veiksmus gali būti taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai veiksmingai išnagrinėti pareiškimus dėl piktnaudžiavimo rinkoje. Tuo tikslu kompetentingoms institucijoms būtina turėti galimybę naudotis duomenimis, iš kurių būtų galima gauti informacijos apie tiekimo įmonių priimtus eksploataavimo sprendimus. Elektros energijos rinkoje daug svarbių sprendimų priima elektros energijos gamybos bendrovės, kurios atitinkamą informaciją turėtų saugoti nustatytos trukmės laikotarpį, kad ja galėtų laisvai naudotis kompetentingos institucijos. Be to, kompetentingos institucijos turėtų reguliariai stebėti, ar perdavimo sistemos operatoriai laikosi taisyklių. Mažoms elektros energijos gamybos bendrovėms, kurios iš tikrųjų negali iškreipti rinkos, šis įpareigojimas neturėtų būti taikomas.
- (21) Turėtų būti nustatytos už perkrovos valdymo procedūras gaunamų pajamų naudojimo taisyklės, nebent dėl susijusios jungiamosios linijos specifinio pobūdžio būtų pateisinama tų taisyklių išimtis.
- (22) Perkrovos problemų valdymu turėtų būti duodami tinkami ekonominiai signalai perdavimo sistemos operatoriams ir rinkos dalyviams bei jie turėtų būti grindžiami rinkos mechanizmais.
- (23) Reikėtų aktyviai skatinti investuoti į stambią naują infrastruktūrą tuo pat metu užtikrinant tinkamą elektros energijos vidaus rinkos veikimą. Siekiant sustiprinti nuolatinės srovės jungiamųjų linijų, kurioms taikoma išimtis, teigiamą poveikį konkurencijai ir tiekimo saugumui, projekto planavimo etape reikėtų ištirti rinkos dalyvių suinteresuotumą projektu ir priimti perkrovos valdymo taisykles. Jei nuolatinės srovės jungiamosios linijos yra daugiau nei vienos valstybės narės teritorijoje, prašymus taikyti išimtis kaip kraštutinę priemonę turėtų nagrinėti Agentūra, kad būtų galima geriau atsižvelgti į išimties tarpvalstybinį poveikį ir palengvinti su ja susijusį administracinį darbą. Be to, atsižvelgiant į išskirtinę tų stambių infrastruktūros projektų, kuriems taikoma išimtis, įgyvendinimo riziką, tiekimo ir gamybos interesų turinčios įmonės turėtų turėti galimybę pasinaudoti nuostata, leidžiančia laikinai nukrypti nuo veiklos rūšių atskyrimo taisyklių visapusiško taikymo įgyvendinant minėtus projektus. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 suteiktos išimtys ir toliau taikomos iki numatytos jų galiojimo pabaigos, kaip nurodyta sprendime, kuriuo remiantis buvo suteikta išimtis.
- (24) Siekiant užtikrinti sklandų elektros energijos vidaus rinkos veikimą, reikėtų numatyti nuostatas dėl tvarkos, pagal kurią būtų priimami sprendimai ir gairės dėl, *inter alia*, Komisijos atliekamo tarifų nustatymo ir pajėgumų paskirstymo, užtikrinant valstybių narių reguliavimo institucijų įtraukimą į tą procesą, prireikus per jų europinę asociaciją. Reguliavimo institucijoms ir kitoms atitinkamoms valstybių narių institucijoms tenka svarbus vaidmuo padedant tinkamam elektros energijos vidaus rinkos veikimui.

▼B

- (25) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šiame reglamente nustatytų taisyklių ir juo remiantis priimtų gairių.
- (26) Iš valstybių narių ir kompetentingų nacionalinių institucijų reikėtų reikalauti teikti Komisijai atitinkamą informaciją. Komisija tokią informaciją turėtų naudoti konfidencialiai. Jei būtina, Komisija turėtų turėti galimybę pareikalauti atitinkamos informacijos tiesiai iš susijusių įmonių, kai apie tai pranešama kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.
- (27) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (28) Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti tvirtinamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (29) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai nustatyti arba priimti gaires, būtinas minimaliam suderinamumo laipsniui užtikrinti, kad būtų pasiekti šio reglamento tikslai. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti tvirtinamos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.
- (30) Kadangi šio reglamento tikslo, t. y. sudaryti suderintą tarpvalstybinių elektros energijos mainų sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (31) Atsižvelgiant į daromų Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 pakeitimų taikymo sritį, siekiant aiškumo ir racionalumo pageidautina, kad visos atitinkamos nuostatos būtų išdėstytos nauja redakcija viename naujo reglamento tekste,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu siekiama:

- a) nustatyti sąžiningas tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisykles, taip padidinant konkurenciją elektros energijos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į nacionalinių ir regioninių rinkų ypatingas savybes. Tai apims tarpvalstybinių elektros energijos srautų kompensavimo mechanizmo ir suderintų tarpvalstybinio perdavimo mokesčių principų nustatymą bei turimų nacionalinių perdavimo sistemų sujungimo pajėgumų paskirstymą;
- b) sudaryti palankesnes sąlygas gerai veikiančios ir skaidrios didmeninės rinkos sukūrimui, užtikrinant aukštą elektros energijos tiekimo saugumo lygį. Jis nustato tarpvalstybinių elektros energijos mainų taisyklių suderinimo mechanizmus.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šiame reglamente taikomos 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽¹⁾ 2 straipsnyje pateiktos sąvokų apibrėžtys, išskyrus apibrėžtį „jungiamoji linija“, kuri pakeičiama taip:

— „jungiamoji linija“ – perdavimo linija, kuri kerta ar driekiasi per valstybių narių sieną ir sujungia valstybių narių nacionalines perdavimo sistemas.

2. Taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

- a) „reguliavimo institucijos“ – Direktyvos 2009/72/EB 35 straipsnio 1 dalyje nurodytos reguliavimo institucijos;
- b) „tarpvalstybinis srautas“ – fizinis elektros energijos srautas valstybės narės perdavimo tinkle, atsirandantis dėl gamintojų ir (arba) vartotojų veiklos ne toje valstybėje narėje poveikio jos perdavimo tinklui;
- c) „perkrova“ – situacija, kai jungiamoji linija, jungianti nacionalinius perdavimo tinklus, negali priimti visų fizinių srautų, atsirandančių dėl rinkos dalyvių reikalaujamos tarptautinės prekybos, nes trūksta atitinkamų jungiamųjų linijų ir (arba) nacionalinių perdavimo sistemų pajėgumų;
- d) „deklaruojamas eksportas“ – elektros energijos išsiuntimas vienoje valstybėje narėje pagal esminę susitarimo sąlygą, kad kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje tuo pat metu vyks atitinkamas elektros energijos priėmimas (deklaruojamas importas);

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 55.

▼B

- e) „deklaruojamas tranzitas“ – situacija, kai vyksta elektros energijos deklaruojamas eksportas ir kai nurodytame operacijos kelyje yra šalis, kurioje nevyks nei elektros energijos išsiuntimas, nei atitinkamas jos priėmimas tuo pat metu;
- f) „deklaruojamas importas“ – elektros energijos priėmimas valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje, vykstantis tuo pat metu, kaip ir elektros energijos išsiuntimas (deklaruojamas eksportas) kitoje valstybėje narėje;
- g) „nauja jungiamoji linija“ – jungiamoji linija, kurios tiesimas neužbaigtas iki 2003 m. rugpjūčio 4 d.

Jei dviejų ar daugiau valstybių narių perdavimo tinklai visa apimtimi ar iš dalies sudaro vieno valdymo bloko dalį, tik dėl 13 straipsnyje nurodyto perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo visas valdymo blokas laikomas sudarančiu vienos iš atitinkamų valstybių narių perdavimo tinklo dalį, siekiant išvengti, kad srautai valdymo blokuose pagal šios dalies pirmos pastraipos b punktą būtų laikomi tarpvalstybiniais srautais, už kuriuos turėtų būti mokamos kompensacijos pagal 13 straipsnį. Atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos gali nuspręsti, kurioje atitinkamoje valstybėje narėje visas valdymo blokas laikomas sudarančiu perdavimo tinklo dalį.

*3 straipsnis***Perdavimo sistemos operatorių sertifikavimas**

1. Komisija nedelsdama išnagrinėja bet kokį sprendimo dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo pranešimą, kaip nustatyta Direktyvos 2009/72/EB 10 straipsnio 6 dalyje. Per du mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo dienos Komisija atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia nuomonę dėl jo suderinamumo su Direktyvos 2009/72/EB 10 straipsnio 2 dalimi arba 11 straipsniu ir 9 straipsniu.

Rengdama pirmoje pastraipoje nurodytą nuomonę Komisija gali prašyti Agentūros pateikti nuomonę dėl nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo. Tokiu atveju pirmoje pastraipoje nurodytas dviejų mėnesių laikotarpis pratęsiamas dar dviem mėnesiais.

Jei per pirmoje ir antroje pastraipose nurodytus laikotarpius Komisija nepateikia nuomonės, laikoma, kad ji neprieštaruja reguliavimo institucijos sprendimui.

2. Per du mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo, kuo labiau į ją atsižvelgdama nacionalinė reguliavimo institucija priima galutinį sprendimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo. Reguliavimo institucijos sprendimas ir Komisijos nuomonė skelbiami kartu.

3. Bet kuriuo procedūros metu reguliavimo institucijos ir (arba) Komisija gali pareikalauti, kad perdavimo sistemos operatorius ir (arba) įmonė, atliekanti bet kurias gamybos ar tiekimo funkcijas, pateiktų visą informaciją, būtiną šiame straipsnyje nustatytoms jų užduotims atlikti.

4. Reguliavimo institucijos ir Komisija išsaugo neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

▼B

5. Komisija gali priimti gaires, nustatančias išsamią tvarką, kurios reikia laikytis taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalis. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

6. Gavusi pranešimą dėl perdavimo sistemos operatoriaus sertifikavimo pagal Direktyvos 2009/72/EB 9 straipsnio 10 dalį, Komisija priima sprendimą dėl sertifikavimo. Reguliavimo institucija vykdo Komisijos sprendimą.

*4 straipsnis***Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas**

Visi perdavimo sistemos operatoriai Bendrijos lygmeniu bendradarbiauja per ENTSO-E, kad paskatintų elektros energijos vidaus rinkos sukūrimą bei veikimą ir tarpvalstybinę prekybą bei užtikrintų optimalų Europos elektros energijos perdavimo tinklo valdymą, koordinuotą eksploatavimą ir tinkamą techninę raidą.

*5 straipsnis***ENTSO-E įsteigimas**

1. Ne vėliau kaip 2001 m. kovo 3 d. elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai Komisijai ir Agentūrai pateikia įsteigtino ENTSO-E įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių, įskaitant konsultavimosi su kitais suinteresuotaisiais subjektais darbo tvarkos taisykles, projektą.

2. Per du mėnesius nuo gavimo dienos Agentūra, oficialiai pasikonsultavusi su visus suinteresuotuosius subjektus, ypač sistemos naudotojus, įskaitant vartotojus, atstovaujančiomis organizacijomis, pateikia Komisijai nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą.

3. Komisija nuomonę apie įstatų projektą, narių sąrašą ir darbo tvarkos taisyklių projektą pateikia per tris mėnesius nuo Agentūros nuomonės gavimo dienos, atsižvelgdama į pagal 2 dalį pateiktą Agentūros nuomonę.

4. Per tris mėnesius nuo Komisijos nuomonės gavimo dienos perdavimo sistemos operatoriai įsteigia ENTSO-E, priima jo įstatus bei darbo tvarkos taisykles ir juos paskelbia.

*6 straipsnis***Tinklo kodeksų priėmimas**

1. Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra, ENTSO-E ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia metinį prioritetų sąrašą, kuriame įvardijamos 8 straipsnio 6 dalyje nustatytos sritys, įtrauktinos į rengiamus tinklo kodeksus.

▼B

2. Komisija prašo, kad Agentūra per pagrįstą – ne ilgesnį nei šešių mėnesių – laikotarpį jai pateiktų neprivalomas bendras rekomendacijas (bendros rekomendacijos), kuriose pagal 8 straipsnio 7 dalį būtų išdėstyti aiškūs ir objektyvūs tinklo kodeksų, susijusių su prioritetų sąraše įvardytomis sritimis, rengimo principai. Kiekvienomis bendromis rekomendacijomis prisidedama užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą. Gavusi pagrįstą Agentūros prašymą, Komisija tą laikotarpį gali pratęsti.

3. Agentūra per ne trumpesnį nei dviejų mėnesių laikotarpį oficialiai, viešai ir skaidriai konsultuojasi su ENTSO-E ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl bendrų rekomendacijų.

4. Jei Komisija mano, kad bendromis rekomendacijomis neprisidedama prie nediskriminacinių sąlygų, veiksmingos konkurencijos ir veiksmingo rinkos veikimo užtikrinimo, ji gali prašyti Agentūros per pagrįstą laikotarpį peržiūrėti bendras rekomendacijas ir jas dar kartą pateikti Komisijai.

5. Agentūrai nepateikus ar dar kartą nepateikus bendrų rekomendacijų per laikotarpį, kurį Komisija yra nustačiusi pagal 2 ar 4 dalis, Komisija pati parengia atitinkamas bendras rekomendacijas.

6. Komisija prašo ENTSO-E per pagrįstą – ne ilgesnį nei 12 mėnesių – laikotarpį pateikti Agentūrai tinklo kodeksą, kuris atitiktų atitinkamas bendras rekomendacijas.

7. Per trijų mėnesių laikotarpį nuo tinklo kodekso gavimo dienos, per kurį Agentūra gali oficialiai konsultuotis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, Agentūra pateikia ENTSO-E pagrįstą nuomonę dėl tinklo kodekso.

8. Atsižvelgdamas į Agentūros nuomonę, ENTSO-E gali iš dalies keisti tinklo kodeksą ir jį dar kartą pateikti Agentūrai.

9. Kai tik Agentūra įsitikina, kad tinklo kodeksas atitinka atitinkamas bendras rekomendacijas, Agentūra per tinkamą laikotarpį pateikia jį Komisijai ir gali rekomenduoti jį priimti. Jeigu Komisija nepriima to tinklo kodekso, ji nurodo priežastis, kodėl jis nebuvo priimtas.

10. ENTSO-E neparengus tinklo kodekso per Komisijos pagal 6 dalį nustatytą laikotarpį, Komisija gali prašyti Agentūros parengti tinklo kodekso projektą remiantis atitinkamomis bendromis rekomendacijomis. Rengdama tinklo kodekso projektą pagal šią dalį Agentūra gali konsultuotis papildomai. Agentūra pateikia Komisijai pagal šią dalį parengtą tinklo kodekso projektą ir gali rekomenduoti jį priimti.

11. Savo iniciatyva, jei ENTSO-E neparengia tinklo kodekso ar Agentūra neparengia tinklo kodekso projekto, kaip nurodyta šio straipsnio 10 dalyje, ar rekomendavus Agentūrai pagal šio straipsnio 9 dalį, Komisija gali priimti vieną ar kelis tinklo kodeksus 8 straipsnio 6 dalyje nustatytoje srityse.

▼B

Jei Komisija siūlo priimti tinklo kodeksą savo iniciatyva, bent du mėnesiai Komisija dėl tinklo kodekso projekto konsultuojasi su Agentūra, ENTSO-E ir visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

12. Šis straipsnis nepažeidžia Komisijos teisės priimti ir iš dalies keisti 18 straipsnyje nustatytas gaires.

*7 straipsnis***Tinklo kodeksų keitimas**

1. Pagal 6 straipsnį priimtų tinklo kodekso pakeitimų projektus Agentūrai gali siūlyti asmenys, kurie tikriausiai yra suinteresuoti tuo tinklo kodeksu, be kita ko, ENTSO-E, perdavimo sistemos operatoriai, sistemos naudotojai ir vartotojai. Be to, Agentūra gali siūlyti pakeitimus savo iniciatyva.

2. Agentūra konsultuojasi su visais suinteresuotaisiais subjektais, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 713/2009 10 straipsnyje. Taikydama tą procedūrą Agentūra gali teikti Komisijai pagrįstus pasiūlymus dėl pakeitimų, paaiškindama, kaip tokie pasiūlymai yra suderinami su 6 straipsnio 2 dalyje nustatytais tinklo kodeksų tikslais.

3. Atsižvelgdama į Agentūros pasiūlymus, Komisija gali priimti bet kurio pagal 6 straipsnį priimto tinklo kodekso pakeitimus. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Taikant 23 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą pasiūlytų pakeitimų svarstymas apsiriboja aspektais, susijusiais su pasiūlytu pakeitimu. Tie pasiūlyti pakeitimai netrukdo priimti kitų pakeitimų, kuriuos gali pasiūlyti Komisija.

*8 straipsnis***ENTSO-E užduotys**

1. ENTSO-E parengia tinklo kodeksus šio straipsnio 6 dalyje nurodytose srityse, Komisijai jo paprašius pagal 6 straipsnio 6 dalį.

2. ENTSO-E, siekdamas įgyvendinti 4 straipsnyje nustatytus tikslus, gali parengti tinklo kodeksus 6 dalyje nustatytoje srityse, kai tie tinklo kodeksai nesuję su sritimis, kurios nurodytos jam skirtame Komisijos prašyme. Tie tinklo kodeksai pateikiami Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę. ENTSO-E tinkamai atsižvelgia į tą nuomonę.

▼ B

3. ENTSO-E priima:

▼ M1

- a) bendras tinklo eksploatavimo priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tinklo eksploatacijos įprastomis ir avarinėmis sąlygomis koordinavimą, įskaitant bendrą incidentų klasifikavimo skalę, ir mokslinių tyrimų planus. Šiose priemonėse, *inter alia*, nurodoma:
- i) informacija, įskaitant tinkamą kitos dienos, tos dienos informaciją ir tikrą laiką informaciją, naudingą siekiant pagerinti veiklos koordinavimą, taip pat optimalus informacijos rinkimo dažnumas ir dalijimasis tokia informacija;
 - ii) technologinė keitimosi tikrą laiką informacija platforma ir, jei tinkama, technologinės ir papunktyje nurodytos informacijos rinkimo ir perdavimo platformos, taip pat procedūrų, kurias taikant galima padidinti perdavimo sistemos operatorių veiklos koordinavimą, įgyvendinimas, siekiant ateityje tokį koordinavimą taikyti Sąjungos lygmeniu;
 - iii) kaip perdavimo sistemos operatoriai pateikia veiklos informaciją agentūrai ir kitiems perdavimo sistemos operatoriams ar bet kuriems subjektams, tinkamai įgaliotiems juos remti siekiant veiklos koordinavimo, ir
 - iv) kad perdavimo sistemos operatoriai paskiria kontaktinį centrą, atsakingą už atsakymą į agentūros ar kitų perdavimo sistemos operatorių ar bet kurių kitų tinkamai įgaliotų subjektų, kaip nurodyta iii papunktyje, pateikus tokios informacijos prašymus.

ENTSO-E ne vėliau kaip 2015 m. gegužės 16 d. agentūrai ir Komisijai pateikia su i–iv papunkčių nuostatomis susijusias priimtas specifikacijas.

Per 12 mėnesių nuo specifikacijų priėmimo dienos agentūra pateikia nuomonę, kurioje ji išnagrinėja, ar šios specifikacijos pakankamai prisideda prie tarpvalstybinės prekybos skatinimo ir optimalaus Europos elektros energijos perdavimo tinklo valdymo, koordinuoto eksploatavimo, veiksmingo naudojimo ir tinkamos techninės raidos užtikrinimo;

▼ B

- b) neprivalomą dešimties metų visos Bendrijos tinklo plėtros planą (toliau – visos Bendrijos tinklo plėtros planas), įskaitant Europos generacijos adekvatumo prognozę (kas dvejus metus);
- c) Bendrijos perdavimo sistemos operatorių techninio bendradarbiavimo su trečiųjų šalių perdavimo sistemų operatoriais koordinavimo rekomendacijas;
- d) metinę veiklos programą;
- e) metinę ataskaitą;
- f) metinę vasaros ir žiemos generacijos adekvatumo prognozę.

▼B

4. Europos generacijos adekvatumo prognozė, nurodyta 3 dalies b punkte, apima duomenis apie bendrą elektros energijos sistemos generacijos adekvatumą, kad kitus penkerius metus ir laikotarpiu nuo penkerių iki 15 metų nuo tos prognozės pateikimo datos būtų patenkinti esami ir prognozuojami elektros energijos poreikiai. Europos generacijos adekvatumo prognozė grindžiama nacionalinėmis generacijos adekvatumo prognozėmis, kurias parengia kiekvienas perdavimo sistemos operatorius.

5. Į 3 dalies d punkte nurodytą metinę veiklos programą įtraukiamas tinklo kodeksų, kuriuos reikia parengti, sąrašas bei aprašas, tinklo eksploatavimo koordinavimo planas, mokslinių tyrimų ir plėtros veikla, kurią reikia įgyvendinti tais metais, ir planinis grafikas.

6. 1 ir 2 dalyse nurodyti tinklo kodeksai rengiami šiose srityse, prireikus atsižvelgiant į regioninius savitumus:

- a) tinklo saugumo ir patikimumo taisyklės, įskaitant techninio perdavimo rezervinės galios lygį tinklo eksploatavimo saugumui užtikrinti;
- b) tinklų sujungimo taisyklės;
- c) prieigos suteikimo trečiajai šaliai taisyklės;
- d) keitimosi duomenimis ir atsiskaitymo taisyklės,
- e) sąveikos taisyklės;
- f) eksploatavimo procedūros avarijos atveju;
- g) pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo taisyklės;
- h) prekybos taisyklės, susijusios su techniniu ir eksploataciniu tinklo prieigos paslaugų teikimu ir sistemos balansavimu;
- i) skaidrumo taisyklės;
- j) balansavimo taisyklės, įskaitant su tinklu susijusias rezervinės galios taisykles;
- k) suderinto perdavimo tarifo sudedamųjų dalių taisyklės, įskaitant kainų skirtingose vietovėse signalų ir perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo taisykles; ir
- l) energijos vartojimo efektyvumas, susijęs su elektros energijos tinklais.

7. Tinklo kodeksai rengiami tarpvalstybinių tinklų klausimais ir rinkos integracijos klausimais ir nepažeidžia valstybių narių teisės priimti nacionalinius tinklo kodeksus, kurie neturi poveikio tarpvalstybinei prekybai.

8. ENTSO-E stebi ir analizuoja tinklo kodeksų ir Komisijos priimtų gairių, kaip nustatyta 6 straipsnio 11 dalyje, įgyvendinimą bei jų poveikį taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai, suderinimui. ENTSO-E teikia išvadą Agentūrai, o analizės rezultatus įtraukia į šio straipsnio 3 dalies e punkte nurodytą metinę ataskaitą.

▼B

9. ENTSO-E pateikia visą turimą informaciją, kurios Agentūra reikalauja savo užduotims pagal 9 straipsnio 1 dalį įvykdyti.

10. ENTSO-E kas dvejus metus priima ir skelbia visos Bendrijos tinklo plėtros planą. Visos Bendrijos tinklo plėtros plane aprašomas integruoto tinklo modeliavimas, veiksmų prognozuojamais atvejais aprašas, Europos generacijos adekvatumo prognozė ir sistemos atkūrimo įvertinimas.

Visos Bendrijos tinklo plėtros planas visų pirma:

▼M1

a) grindžiamas nacionaliniais investavimo planais, atsižvelgiant į 12 straipsnio 1 dalyje nurodytus regioninius investavimo planus, ir, jei reikia, Sąjungos lygmens su tinklo planavimu susijusius aspektus, kaip nurodyta 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių⁽¹⁾; atliekama sąnaudų ir naudos analizė taikant to reglamento 11 straipsnyje nustatytą metodiką;

▼B

b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų atžvilgiu taip pat grindžiamas įvairių sistemos naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima Direktyvos 2009/72/EB 8, 13 ir 22 straipsniuose nurodytų investuotojų ilgalaikius įsipareigojimus; ir

c) parodo investicijų, visų pirma į tarpvalstybinius pajėgumus, trūkumus.

Atsižvelgiant į antros pastraipos c punktą, prie visos Bendrijos tinklo plėtros plano gali būti pridėdama kliūčių, kurios trukdo didinti tarpvalstybinius tinklo pajėgumus ir kurių atsiranda dėl skirtingų patvirtinimo procedūrų arba praktikos, apžvalga.

11. Agentūra teikia nuomonę apie nacionalinius dešimties metų tinklo plėtros planus, kad įvertintų jų suderinamumą su visos Bendrijos tinklo plėtros planu. Jei Agentūra nustato, kad nacionalinis dešimties metų tinklo plėtros planas nesuderinamas su visos Bendrijos tinklo plėtros planu, ji rekomenduoja iš dalies pakeisti atitinkamai nacionalinį dešimties metų tinklo plėtros planą arba visos Bendrijos tinklo plėtros planą. Jei toks nacionalinis dešimties metų tinklo plėtros planas parengtas vadovaujantis Direktyvos 2009/72/EB 22 straipsniu, Agentūra kompetentingai nacionalinei reguliavimo institucijai rekomenduoja iš dalies pakeisti nacionalinį dešimties metų tinklo plėtros planą, vadovaujantis tos direktyvos 22 straipsnio 7 dalimi, ir apie tai informuoti Komisiją.

12. Komisijos prašymu ENTSO-E pateikia nuomonę Komisijai dėl 18 straipsnyje nustatytų gairių priėmimo.

⁽¹⁾ OL L 115, 2013 4 25, p. 39.

9 straipsnis

Agentūros vykdoma stebėseną

1. Agentūra stebi, kaip vykdomos 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos ENTSO-E užduotys ir teikia ataskaitą Komisijai.

Agentūra stebi, kaip ENTSO-E įgyvendina pagal 8 straipsnio 2 dalį parengtus tinklo kodeksus ir laikantis 6 straipsnio 1–10 dalių parengtus tinklo kodeksus, kurių Komisija nepriėmė pagal 6 straipsnio 11 dalį. Jei ENTSO-E neįgyvendina tokių tinklo kodeksų, Agentūra prašo ENTSO-E pateikti tinkamai pagrįstą paaiškinimą, kodėl jis jų neįgyvendino. Agentūra informuoja Komisiją apie tą paaiškinimą ir pateikia savo nuomonę šiuo klausimu.

Agentūra stebi ir analizuoja, kaip įgyvendinami tinklo kodeksai ir Komisijos priimtos gairės, kaip nustatyta 6 straipsnio 11 dalyje, ir kokią poveikį jie turi taikytinų taisyklių, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas rinkos integracijai ir užtikrinti nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą, suderinimui, bei teikia ataskaitą Komisijai.

2. ENTSO-E pateikia visos Bendrijos tinklo plėtros plano projektą, metinės veiklos programos projektą, įskaitant informaciją apie konsultacijų procesą, ir kitus 8 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus Agentūrai, kad ji pateiktų nuomonę.

Per du mėnesius nuo gavimo, Agentūra pateikia ENTSO-E ir Komisijai tinkamai pagrįstą nuomonę ir rekomendacijas, jei, jos nuomone, metinės veiklos programos projektu ar visos Bendrijos tinklo plėtros plano projektu, kuriuos pateikė ENTSO-E, nebūtų prisidėta užtikrinant nediskriminacines sąlygas, veiksmingą konkurenciją ir veiksmingą rinkos veikimą ar pakankamą trečiųjų šalių prieigai atvirų tarpvalstybinių jungiamųjų linijų lygi.

10 straipsnis

Konsultacijos

1. Rengdamas 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus tinklo kodeksus, visos Bendrijos tinklo plėtros plano projektą ir metinę veiklos programą, ENTSO-E, vadovaudamasis 5 straipsnio 1 dalyje nurodytomis darbo tvarkos taisyklėmis, ankstyvame etape išsamiai, viešai ir skaidriai konsultuojasi su visais atitinkamais rinkos dalyviais, visų pirma su visus suinteresuotuosius subjektus atstovaujančiomis organizacijomis. Taip pat konsultuojamasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir kitomis nacionalinėmis institucijomis, tiekimo ir gamybos įmonėmis, sistemos naudotojais, įskaitant vartotojus, skirstymo sistemos operatoriais, įskaitant atitinkamas pramonės asociacijas, technines įstaigas ir suinteresuotųjų subjektų forumus. Konsultuojantis siekiama sužinoti visų atitinkamų šalių nuomonę ir pasiūlymus sprendimų priėmimo procese.

▼B

2. Visi su 1 dalyje nurodytomis konsultacijomis susiję dokumentai ir posėdžių protokolai skelbiami viešai.

3. Prieš priimdamas 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus metinę veiklos programą ir tinklo kodeksus, ENTSO-E nurodo, kaip buvo atsižvelgta į konsultacijų metu gautas pastabas. Tais atvejais, kai į pastabas nebuvo atsižvelgta, ENTSO-E nurodo priežastis, dėl kurių nebuvo atsižvelgta.

▼M1*11 straipsnis***Sąnaudos**

Šio reglamento 4–12 straipsniuose ir Reglamento (ES) Nr. 347/2013 11 straipsnyje nurodytos veiklos, kurią vykdo ENTSO-E, sąnaudas padengia PSO ir į jas atsižvelgiama apskaičiuojant tarifus. Reguliavimo institucijos patvirtina tas sąnaudas tik tuo atveju, jei jos pagrįstos ir tinkamos.

▼B*12 straipsnis***Regioninis perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimas**

1. Siekdami prisidėti prie 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytos veiklos, perdavimo sistemos operatoriai užtikrina, kad ENTSO-E būtų bendradarbiaujama regionų lygmeniu. Visų pirma jie kas dvejus metus paskelbia regioninį investicijų planą ir juo remdamiesi gali priimti sprendimus dėl investavimo.

2. Perdavimo sistemos operatoriai skatina eksploataavimo priemones tinkamiausiam tinklo valdymui užtikrinti, taip pat skatina energijos mainų plėtrą, tarpvalstybinių pajėgumų koordinuotą paskirstymą taikant rinkos priemonėmis grindžiamus nediskriminacinius sprendimo būdus, atkreipiant tinkamą dėmesį į konkrečius trumpalaikio paskirstymo netiesioginių aukcionų privalumus, ir balansavimo bei rezervinės galios mechanizmų integravimą.

3. Siekdama įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus tikslus ir atsižvelgdama į esamas regioninio bendradarbiavimo struktūras, Komisija gali apibrėžti kiekvienos regioninio bendradarbiavimo struktūros geografinį veiklos regioną. Kiekvienai valstybei narei leidžiama skatinti bendradarbiavimą daugiau nei viename geografiniame veiklos regione. Pirmame sakinyje nurodyta priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinama pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tuo tikslu Komisija konsultuojasi su Agentūra ir ENTSO-E.

*13 straipsnis***Perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmas**

1. Perdavimo sistemos operatoriai gauna kompensaciją už išlaidas, patirtas priimant tarpvalstybinius elektros energijos srautus savo tinkluose.

▼B

2. 1 dalyje nurodytą kompensaciją moka nacionalinių perdavimo sistemų, iš kurių tarpvalstybiniai srautai ateina, ir sistemų, kuriose tie srautai baigiasi, operatoriai.

3. Kompensacijos mokamos reguliariai už tam tikrą praėjusį laikotarpį. Siekiant nurodyti faktines išlaidas, prireikus atliekami sumokėtos kompensacijos *ex post* patikslinimai.

Pirmasis laikotarpis, už kurį mokamos kompensacijos, nustatomas 18 straipsnyje nurodytose gairėse.

4. Komisija nustato mokėtinų kompensacijų dydžius. Ta priemonė, skirta iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinama pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

5. Priimamų tarpvalstybinių srautų ir nustatytų kaip atsirandantys ir (arba) pasibaigiantys nacionalinėse perdavimo sistemose tarpvalstybinių srautų dydis nustatomas pagal elektros energijos fizinius srautus, faktiškai išmatuotus per tam tikrą laikotarpį.

6. Išlaidos, patirtos dėl tarpvalstybinių srautų priėmimo, nustatomos remiantis numatomomis ilgalaikėmis vidutinėmis augančiomis išlaidomis, atsižvelgiant į nuostolius, investicijas į naują infrastruktūrą ir atitinkamą turimos infrastruktūros išlaidų dalį, kiek tokia infrastruktūra naudojama tarpvalstybiniam srautams perduoti, ypač atsižvelgiant į poreikį užtikrinti tiekimo saugumą. Nustatant patirtas išlaidas taikoma pripažinta standartinė išlaidų apskaičiavimo metodika. Gaunama kompensacija sumažinama atsižvelgiant į naudą, kurią tinklas gauna priimdamas tarpvalstybinius srautus.

*14 straipsnis***Prieigos prie tinklų mokesčiai**

1. Tinklo operatorių taikomi prieigos prie tinklų mokesčiai turi būti skaidrūs, jais turi būti atsižvelgiama į tinklo saugumo poreikį ir jie turi atitikti faktines patirtas išlaidas, kiek jos atitinka veiksmingo ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus išlaidas, ir taikomi nediskriminuojant. Mokesčiai neturi būti siejami su atstumu.

2. Tam tikrais atvejais gamintojams ir (arba) vartotojams taikomų tarifų lygis teikia kainų skirtingose vietovėse signalus Bendrijos lygiu, o jį nustatant yra atsižvelgta į dėl to kylančių tinklo nuostolių bei perkrovos dydį ir investicijų į infrastruktūrą dydį.

3. Nustatant prieigos prie tinklo mokesčius atsižvelgiama į:

- a) įmokas ir pajamas, gaunamas iš perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo;
- b) faktines sumokėtas ir gautas įmokas, taip pat ir numatomas būsimų laikotarpių įmokas, apytiksliai apskaičiuotas pagal ankstesnius laikotarpius.

▼B

4. Prieigos prie tinklo mokesčių nustatymas pagal šį straipsnį neturi įtakos mokesčiams už deklaruojamą eksportą ir deklaruojamą importą, kylantiems dėl 16 straipsnyje nurodyto perkrovos valdymo.

5. Atskiriems elektros energijos deklaruojamo tranzito sandoriams nėra taikomas joks specialus tinklo mokestis.

*15 straipsnis***Informacijos teikimas**

1. Perdavimo sistemos operatoriai įdiegia koordinavimo ir keitimosi informacija mechanizmus, kurie užtikrintų tinklų saugumą perkrovos valdymo metu.

2. Perdavimo sistemos operatorių naudojami saugos, eksploatavimo ir planavimo standartai yra vieši. Skelbiamoje informacijoje nurodoma bendra visų perdavimo pajėgumų ir perdavimo patikimumo ribos apskaičiavimo schema, paremta elektriniais ir fiziniais tinklo ypatumais. Tokias schemas tvirtina reguliavimo institucijos.

3. Perdavimo sistemos operatoriai paskelbia apytikslius kiekvienos dienos turimų perdavimo pajėgumų apskaičiavimus, nurodydami visus jau rezervuotus perdavimo pajėgumus. Tokia informacija skelbiama nustatytais intervalais prieš perdavimo dieną ir bet koku atveju apima ateinančios savaitės ir ateinančio mėnesio apytikslius apskaičiavimus, taip pat numatomo turimų pajėgumų patikimumo kiekybinį įvertinimą.

4. Perdavimo sistemos operatoriai skelbia atitinkamus duomenis apie apibendrintą prognozę ir faktinę paklausą, gamybos ir apkrovos įrenginių prieinamumą ir faktinį jų naudojimą, apie tinklų ir jungiamųjų linijų prieinamumą ir jų naudojimą bei apie balansavimo energiją ir rezervinę galią. Galima naudoti apibendrintus apytikslius apskaičiuotus duomenis apie mažų gamybos ir apkrovos įrenginių prieinamumą ir faktinį jų naudojimą.

5. Atitinkami rinkos dalyviai perdavimo sistemos operatoriams teikia reikiamus duomenis.

6. Gamybos įmonės, kurioms nuosavybės teise priklauso gamybos įrenginiai arba kurios juos eksploatuoja, kai bent vieno gamybos įrenginio instaliuotoji galia yra bent 250 MW, penkerius metus kaupia ir nacionalinei reguliavimo institucijai, nacionalinei konkurencijos institucijai ir Komisijai teikia visus kiekvieno įrenginio valandinius duomenis, reikalingus tikrinant visus eksploatavimo dispečerių sprendimus ir energijos biržos, aukcionų dėl tinklų sujungimo, rezervinės galios pajėgumų rinkos ir rinkos be tarpininkų dalyvių pasiūlymų teikimo veiksmus. Informacija apie kiekvieną įrenginį ir kiekvienos valandos informacija, kurią reikia kaupti, apima duomenis apie prieinamus gamybos pajėgumus ir numatytą rezervinę galią, įskaitant tos numatytos rezervinės galios paskirstymą įrenginiams tuo metu, kai teikiami pasiūlymai, ir vykstant gamybai, bet jais neapsiriboja.

16 straipsnis

Perkrovos valdymo bendrieji principai

1. Tinklo perkrovos problemos turi būti sprendžiamos nediskriminaciniais rinka paremtais sprendimais, teikiančiais efektyvius ekonominius signalus susijusiems rinkos dalyviams ir perdavimo sistemos operatoriams. Tinklo perkrovos problemas geriausia spręsti nuo sandorių nepriklausančiais metodais, t. y. tokiais metodais, kuriuos taikant nereikia rinktis tarp atskirų rinkos dalyvių sutarčių.

2. Sandorių apribojimo tvarka yra taikoma tik avariniais atvejais, kai perdavimo sistemos operatorius turi veikti operatyviai ir kai neįmanomas pakartotinis siuntimas arba prekių mainai. Bet kokia tokia tvarka taikoma nediskriminuojant.

Išskyrus *force majeure* atvejus, rinkos dalyviams, kuriems buvo skirti pajėgumai, už bet kokią apribojimą yra kompensuojama.

3. Laikantis saugaus tinklų eksploatavimo saugos standartų, rinkos dalyviams suteikiami didžiausi tinklų sujungimo ir (arba) perdavimo tinklų pajėgumai, kurie turi įtakos tarpvalstybiniais srautams.

4. Likus pakankamai laiko iki atitinkamo eksploatavimo laikotarpio, rinkos dalyviai praneša atitinkamiems perdavimo sistemos operatoriams, ar jie ketina naudotis paskirstytais pajėgumais. Visi paskirstyti pajėgumai, kuriais nebus naudojamosi, viešu, skaidriu ir nediskriminaciniu būdu vėl paskiriami rinkai.

5. Perdavimo sistemos operatoriai, kiek tai techniškai įmanoma, nukreipia bet kurio energijos srauto pajėgumų galią priešinga kryptimi per perkrautą jungiamąją liniją, kad ta linija būtų išnaudota didžiausiu jos pajėgumu. Visiškai atsižvelgiant į tinklo saugumą, niekada negali būti atsisakoma perkrovą sumažinančių sandorių.

6. Visos pajamos iš jungiamųjų linijų paskirstymo naudojamos šiais tikslais:

- a) užtikrinti, kad paskirstytais pajėgumais iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; ir (arba)
- b) išlaikyti ar išplėsti tinklų sujungimo pajėgumus investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas.

Jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti pirmos pastraipos a ir (arba) b punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinko tarifų nustatymo metodiką.

Likusi pajamų dalis pervedama į atskirą vidaus sąskaitos eilutę ir ten laikoma tol, kol ją galima išleisti pirmos pastraipos a ir (arba) b punktuose nustatytiems tikslams. Reguliavimo institucija informuoja Agentūrą apie antroje pastraipoje nurodytą pritarimą.

*17 straipsnis***Naujos jungiamosios linijos**

1. Jeigu pateikiamas prašymas, naujoms nuolatinės srovės jungiamosioms linijoms tam tikrą ribotą trukmės laikotarpį gali būti netaikoma šio reglamento 16 straipsnio 6 dalis ir Direktyvos 2009/72/EB 9 bei 32 straipsniai ir 37 straipsnio 6 bei 10 dalys, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- a) investicijos turi didinti konkurenciją elektros energijos tiekimo srityje;
- b) investavimo rizikos lygis yra toks, kad apskritai nebūtų investuojama, jeigu nebūtų suteikta išimtis;
- c) nuosavybės teisė į jungiamąją liniją turi priklausyti fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris bent dėl savo teisinės formos yra nepriklausomas nuo sistemos operatorių, kurių sistemose ta jungiamoji linija bus nutiesta;
- d) tos jungiamosios linijos naudotojai moka naudojimosi mokestį;
- e) iš dalies atvėrus rinką, kaip nurodyta 1996 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/92/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių ⁽¹⁾ 19 straipsnyje, jokia jungiamosios linijos kapitalo ar eksploatavimo sąnaudų dalis nebuvo atgauta iš jokios mokesčių, mokėtų už naudojamą jungiamąją liniją sujungtomis perdavimo ar skirstymo sistemomis, dalies; ir
- f) išimtis negali turėti neigiamo poveikio konkurencijai ar elektros energijos vidaus rinkos arba reguliuojamos sistemos, su kuria jungiamoji linija sujungta, veiksmingam veikimui.

2. 1 dalis išimtiniais atvejais taip pat taikoma kintamosios srovės jungiamosioms linijoms su sąlyga, kad atitinkamo investavimo išlaidos ir rizika yra itin didelė, palyginti su išlaidomis ir rizika, kurios paprastai atsiranda sujungiant dvi kaimynines nacionalines perdavimo sistemas kintamosios srovės jungiamąją linija.

3. 1 dalis taip pat taikoma žymiai padidėjus turimų jungiamųjų linijų pajėgumui.

4. Atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos kiekvienu atveju priima sprendimą dėl išimties suteikimo pagal 1, 2 ir 3 dalis. Išimtį galima taikyti visam naujos jungiamosios linijos pajėgumui ar jo daliai arba visam gerokai padidintam eksploatuojamos jungiamosios linijos pajėgumui ar jo daliai.

⁽¹⁾ OL L 27, 1997 1 30, p. 20.

▼B

Per du mėnesius nuo dienos, kai prašymą suteikti išimtį gavo paskutinė iš atitinkamų reguliavimo institucijų, Agentūra gali pateikti patariamąją nuomonę toms reguliavimo institucijoms, kad jos galėtų remtis šia nuomone priimdamos sprendimą.

Sprendžiant, ar suteikti išimtį, kiekvienu atveju svarstoma, ar reikia nustatyti išimties taikymo trukmės ir nediskriminacinės prieigos prie jungiamosios linijos sąlygas. Sprendžiant dėl tų sąlygų pirmiausia atsižvelgiama į papildomus pajėgumus, kurie turi būti sukurti arba turimų pajėgumų modifikavimą, projekto įgyvendinimo trukmę ir nacionalines aplinkybes.

Prieš suteikdamos išimtį atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos priima sprendimą dėl pajėgumų valdymo ir paskirstymo taisyklių ir mechanizmų. Perkrovos valdymo taisyklėse įrašomas įpareigojimas nepanaudotus pajėgumus pasiūlyti rinkoje, o įrenginio naudotojams suteikiama teisė pajėgumus, dėl kurių jie yra sudarę sutartis, parduoti antrinėje rinkoje. Vertinant 1 dalies a, b ir f punktuose nurodytus kriterijus atsižvelgiama į pajėgumų paskirstymo procedūros rezultatus.

Jeigu visos atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius susitarė dėl sprendimo suteikti išimtį, jos informuoja Agentūrą apie tą sprendimą.

Sprendimas suteikti išimtį, įskaitant šios dalies antroje pastraipoje nurodytas sąlygas, turi būti tinkamai pagrįstas ir paskelbtas.

5. 4 dalyje nurodytą sprendimą priima Agentūra:

- a) jeigu visos atitinkamos reguliavimo institucijos per šešis mėnesius nuo dienos, kai buvo pateiktas prašymas paskutinei iš tų reguliavimo institucijų suteikti išimtį, negali susitarti; arba
- b) gavusi bendrą atitinkamų reguliavimo institucijų prašymą.

Agentūra, prieš priimdama tokį sprendimą, konsultuojasi su atitinkamomis reguliavimo institucijomis ir prašymo teikėjais.

6. Neatsižvelgiant į 4 ir 5 dalis, valstybės narės gali numatyti, kad atitinkamai reguliavimo institucija arba Agentūra valstybės narės atitinkamai įstaigai pateiktų savo nuomonę dėl prašymo suteikti išimtį, kad ta įstaiga priimtų oficialų sprendimą. Ta nuomonė paskelbiama kartu su sprendimu.

7. Reguliavimo institucijos kiekvieno gauto prašymo suteikti išimtį kopiją nedelsdamos persiunčia Agentūrai ir Komisijai informuoti. Atitinkamos reguliavimo institucijos ar Agentūra (notifikuojančios įstaigos) apie sprendimą nedelsdamos praneša Komisijai ir pateikia visą reikiamą informaciją apie sprendimą. Komisijai galima pateikti apibendrintą informaciją, kad ji galėtų priimti tinkamai pagrįstą sprendimą. Visų pirma tą informaciją sudaro:

- a) išsamios priežastys, dėl kurių išimtis buvo suteikta arba atsisakyta ją suteikti, įskaitant finansinę informaciją, pagrindžiančią būtinybę suteikti išimtį;
- b) poveikio konkurencijai ir efektyviam elektros energijos vidaus rinkos veikimui, jeigu būtų suteikta išimtis, analizė;

▼B

- c) išimties galiojimo trukmės ir atitinkamos jungiamosios linijos bendrų pajėgumų dalies, dėl kurios buvo suteikta išimtis, priežastys; ir
- d) konsultacijų su atitinkamomis reguliavimo institucijomis rezultatas.

8. Per dviejų mėnesių laikotarpį nuo kitos dienos po to, kai pagal 7 dalį buvo gautas pranešimas, Komisija gali priimti sprendimą paprašyti, kad notifikuojančios įstaigos iš dalies pakeistų arba atšauktų sprendimą suteikti išimtį. Tą dviejų mėnesių laikotarpį galima pratęsti dviem papildomais mėnesiais, jei Komisijai reikia gauti papildomos informacijos. Tas papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po to, kai gaunama visa informacija. Be to, pradinis dviejų mėnesių laikotarpis gali būti pratęstas, jeigu tam pritaria Komisija ir notifikuojančios įstaigos.

Jeigu informacija, kurios prašoma, nepateikiama per prašyme nustatytą laikotarpį, pranešimas laikomas atšauktu, išskyrus tuos atvejus, kai Komisijai ir notifikuojančioms įstaigoms pritarus dar nepasibaigęs minėtas laikotarpis pratęsiamas arba kai notifikuojančios įstaigos tinkamai pagrįstu pareiškimu informuoja Komisiją, kad, jų nuomone, pranešimas yra išsamus.

Notifikuojančios įstaigos Komisijos sprendimą iš dalies pakeisti ar atšaukti sprendimą suteikti išimtį įvykdo per vieną mėnesį ir atitinkamai informuoja Komisiją.

Komisija užtikrina neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumą.

Komisijos pritarimas sprendimui suteikti išimtį nustoja galioti praėjus dvejiems metams nuo jo priėmimo dienos, jeigu iki to laiko jungiamosios linijos tiesimas nepradedamas, ir praėjus penkeriems metams nuo jo priėmimo dienos, jeigu iki to laiko jungiamoji linija nepradedama eksploatuoti, nebent Komisija nuspręstų, kad bet koks vėlavimas susijęs su didelėmis kliūtimis, nepriklausančiomis nuo asmens, kuriam buvo suteikta išimtis, valios.

9. Komisija gali priimti šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų taikymo gaires ir nustatyti šio straipsnio 4, 7 bei 8 dalių taikymo tvarką. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jų papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

*18 straipsnis***Gairės**

1. Jeigu reikia, perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmui skirtose gairėse pagal 13 ir 14 straipsniuose nustatytus principus apibrėžiama:

- a) išsami informacija apie tvarką, pagal kurią nustatoma, kurie perdavimo sistemos operatoriai privalo mokėti kompensaciją už tarpvalstybinius srautus, įskaitant, kaip suma pagal 13 straipsnio 2 dalį paskirstoma nacionalinių perdavimo sistemų, iš kurių tarpvalstybiniai srautai ateina, ir sistemų, kuriose tie srautai baigiasi, operatoriams;

▼B

- b) išsami informacija apie taikytiną mokėjimo tvarką, įskaitant pirmojo laikotarpio, už kurį kompensacija mokėtina pagal 13 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą, nustatymą;
- c) išsami metodika, pagal kurią nustatoma, už kuriuos priimamus tarpvalstybinius srautus turi būti mokama kompensacija pagal 13 straipsnį (atsižvelgiant į srautų kiekį ir tipą) ir tų srautų, atėjusių iš atskirų valstybių narių perdavimo sistemų ir (arba) pasibaigusių tose sistemose, dydžio nustatymą pagal 13 straipsnio 5 dalį;
- d) išsami metodika, pagal kurią nustatomos dėl tarpvalstybinių srautų priėmimo patirtos išlaidos ir gauta nauda pagal 13 straipsnio 6 dalį;
- e) išsami informacija apie tai, kaip atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmą tvarkomi ne iš Europos ekonominės erdvės valstybių atėję arba ne tose valstybėse pasibaigę elektros energijos srautai; ir
- f) nacionalinių sistemų, kurios sujungtos nuolatinės srovės linijomis, dalyvavimas pagal 13 straipsnį.

2. Gairėse taip pat galima nustatyti reikiamas taisykles, kurias įgyvendinant būtų įmanoma laipsniškai suderinti pagrindinius principus, kuriais remiantis apskaičiuojami mokesčiai, kuriuos pagal nacionalinių tarifų sistemų nuostatas moka gamintojai ir vartotojai (apkrova), įskaitant perdavimo sistemos operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmo dalies išskyrimą nacionaliniuose tinklo mokesčiuose ir kainų skirtingose vietovėse atitinkamų bei patikimų signalų pagal 14 straipsnyje nustatytus principus teikimą.

Gairėse numatoma nuostata dėl kainų skirtingose vietovėse atitinkamų bei patikimų suderintų signalų teikimo Bendrijos lygmeniu.

Toks derinimas neturi kliudyti valstybėms narėms taikyti mechanizmus, užtikrinančius, kad vartotojų (apkrova) mokamus prieigos prie tinklo mokesčius būtų įmanoma palyginti visoje jų teritorijoje.

3. Jeigu reikia, minimalų suderinimo lygį, reikalingą pasiekti šio reglamento tikslą, užtikrinančiose gairėse taip pat nustatoma:

- a) išsami su informacijos teikimu susijusi informacija pagal 15 straipsnyje nustatytus principus;
- b) išsami informacija apie prekybos elektros energija taisykles;
- c) išsami informacija apie investavimo į jungiamųjų linijų pajėgumus paskatų taisykles, įskaitant kainų skirtingose vietovėse signalus;
- d) išsami informacija apie 8 straipsnio 6 dalyje išvardytas sritis.

Tuo tikslu Komisija konsultuojasi su Agentūra ir ENTSO-E.

4. Turimų nacionalinių sistemų sujungimo perdavimo pajėgumų valdymo ir paskirstymo gairės pateiktos I priede.

▼M1

4a. Komisija gali priimti PSO veiklos koordinavimo įgyvendinimo gaires Sąjungos lygmeniu. Tos gairės turi atitikti šio reglamento 6 straipsnyje nurodytus tinklo kodeksus ir būti jais pagrįstos, taip pat jos turi būti pagrįstos priimtomis specifikacijomis ir šio reglamento 8 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyta agentūros nuomone. Priimdama gaires Komisija atsižvelgia į tai, kad esama regioninių ir nacionalinių veiklos reikalavimų skirtumų.

Gairės priimamos laikantis 23 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

5. Komisija gali priimti gaires šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse išvardytais klausimais. Ji šio straipsnio 4 dalyje nurodytas gaires gali iš dalies pakeisti, laikydamosi 15 ir 16 straipsniuose nustatytų principų, visų pirma tam, kad į jas būtų įtrauktos išsamios gairės dėl realiai taikomų pajėgumų paskirstymo metodikų, ir kad perkrovos valdymo mechanizmai būtų tobulinami atsižvelgiant į vidaus rinkos tikslus. Jeigu reikia, darant tokius pakeitimus nustatomos bendros taisyklės dėl tinklo naudojimo ir eksploatavimo minimalių saugos ir eksploatavimo standartų, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalyje. Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, tvirtinamos pagal 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Priimdama arba iš dalies keisdama gaires Komisija:

- a) užtikrina, kad gairėmis būtų užtikrinamas minimalus suderinimo lygis, reikalingas pasiekti šio reglamento tikslus, ir kad jomis nevirsijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti; ir
- b) nurodo, kokių veiksmų ėmėsi tam, kad trečiųjų šalių, kurios priklauso Bendrijos elektros energijos sistemai, taisyklės atitiktų minėtas gaires.

Pirmą kartą priimdama gaires pagal šį straipsnį Komisija užtikrina, kad į jas, pateiktas kaip vienos priemonės projektas, būtų įtraukti bent 1 dalies a ir d punktuose ir 2 dalyje nurodyti klausimai.

*19 straipsnis***Reguliavimo institucijos**

Vykdydamos savo pareigas, reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų laikomasi šio reglamento ir pagal 18 straipsnį priimtų gairių. Prireikus, šio reglamento tikslams pasiekti reguliavimo institucijos bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija ir su Agentūra, laikydamosi Direktyvos 2009/72/EB IX skyriaus nuostatų.

▼B*20 straipsnis***Informacijos teikimas ir konfidencialumas**

1. Valstybės narės ir reguliavimo institucijos Komisijos prašymu pateikia jai visą informaciją, būtiną 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslais.

Visų pirma 13 straipsnio 4 ir 6 dalių tikslais reguliavimo institucijos reguliariai teikia informaciją apie faktines nacionalinių perdavimo sistemos operatorių išlaidas, taip pat duomenis ir visą susijusią informaciją apie fizinius srutus perdavimo sistemos operatorių tinkluose ir tinklų išlaidas.

Komisija nustato pagrįstą terminą, per kurį informacija turi būti pateikta, atsižvelgdama į prašomos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

2. Jei atitinkama valstybė narė arba reguliavimo institucija nepateikia 1 dalyje nurodytos informacijos per nustatytą terminą pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija gali paprašyti visos 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslu būtinos informacijos tiesiogiai iš atitinkamų įmonių.

Siųsdama prašymą dėl informacijos įmonei, Komisija tuo pat metu išsiunčia prašymo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje yra tos įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

3. Savo prašyme dėl 1 dalyje nurodytos informacijos Komisija nurodo teisinį prašymo pagrindą, terminą, per kurį ta informacija turi būti pateikta, prašymo tikslą ir 22 straipsnio 2 dalyje numatytas sankcijas už neteisingos, neišsamios ar klaidinančios informacijos pateikimą. Komisija nustato pagrįstą terminą, atsižvelgdama į prašomos informacijos sudėtingumą ir jos poreikio skubumą.

4. Prašomą informaciją pateikia įmonių savininkai arba jų atstovai, o juridinių asmenų atveju – įstatymais arba įmonių įstatais įgalioti jiems atstovauti asmenys. Kai savo klientų vardu informaciją pateikia tinkamai įgalioti teisininkai, už pateiktą neišsamią, neteisingą ar klaidinančią informaciją visapusiškai atsako jų klientai.

5. Jei įmonė nepateikia prašomos informacijos per Komisijos nustatytą terminą arba pateikia neišsamią informaciją, Komisija savo sprendimu gali prašyti pateikti informaciją. Tame sprendime nurodoma, kokios informacijos prašoma, ir nustatomas atitinkamas terminas, per kurį ji turi būti pateikta. Jame nurodomos 22 straipsnio 2 dalyje numatytos sankcijos. Jame taip pat nurodoma teisė peržiūrėti sprendimą Europos Bendrijų Teisingumo Teisme.

Siųsdama sprendimą, Komisija tuo pat metu išsiunčia jo kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje asmuo gyvena arba kurioje yra įmonės buveinė, reguliavimo institucijoms.

6. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija naudojama tik 13 straipsnio 4 dalies ir 18 straipsnio tikslais.

▼B

Komisija negali atskleisti pagal šį reglamentą gautos informacijos, kuri, dėl jos pobūdžio, laikoma profesine paslaptimi.

*21 straipsnis***Valstybių narių teisė numatyti išsamesnes priemones**

Šis reglamentas nepažeidžia valstybių narių teisių išlaikyti arba nustatyti priemones, kurių nuostatos yra išsamesnės už nustatytąsias šiame reglamente arba 18 straipsnyje nurodytose gairėse.

*22 straipsnis***Sankcijos**

1. Nepažeisdamos 2 dalies, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad šios nuostatos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės apie šias taisykles, atitinkančias Reglamente (EB) Nr. 1228/2003 nustatytas nuostatas, praneša Komisijai ne vėliau kaip 2004 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos Komisiją informuoja apie visus vėlesnius pakeitimus, turinčius joms įtakos. Apie taisykles, kurios neatitinka Reglamente (EB) Nr. 1228/2003 nustatytų nuostatų, jos praneša Komisijai ne vėliau kaip 2011 m. kovo 3 d. ir nedelsdamos Komisiją informuoja apie visus vėlesnius pakeitimus, turinčius joms įtakos.

2. Jei įmonės tyčia ar per aplaidumą pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją atsakydamos į pagal 20 straipsnio 3 dalį pateiktą prašymą arba nepateikia jos per terminą, nustatytą sprendimu, priimtu pagal 20 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą, Komisija savo sprendimu gali skirti įmonėms baudas, neviršijančias 1 % bendros praėjusių ūkinių metų apyvartos.

Nustatydamą baudos dydį Komisija atsižvelgia į pirmos pastraipos reikalavimų nesilaikymo sunkumą.

3. Pagal 1 dalį numatytos sankcijos ir pagal 2 dalį priimti sprendimai nėra baudžiamosios teisės pobūdžio.

*23 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 2009/72/EB 46 straipsnį įsteigtas komitetas.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼ M1

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽¹⁾, 5 straipsnis.

▼ B*24 straipsnis***Komisijos ataskaita**

Komisija stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas. Pagal Direktyvos 2009/72/EB 47 straipsnio 6 dalį pateiktoje ataskaitoje Komisija taip pat pateikia ataskaitą apie taikant šį reglamentą įgytą patirtį. Ataskaitoje pirmiausia analizuojama, kokių mastu šiuo reglamentu sėkmingai užtikrintos nediskriminacinės ir išlaidas atspindinčios prieigos prie tinklo sąlygos tarpvalstybiniais elektros energijos mainams, siekiant suteikti vartotojui pasirinkimą gerai veikiančioje elektros energijos vidaus rinkoje ir užtikrinti ilgalaikį tiekimo saugumą, taip pat – kiek veiksmingai yra teikiami kainų skirtingose vietovėse signalai. Jei reikia, kartu su ataskaita pateikiami atitinkami pasiūlymai ir (arba) rekomendacijos.

*25 straipsnis***Panaikinimas**

Reglamentas (EB) Nr. 1228/2003 panaikinamas nuo 2011 m. kovo 3 d. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal II priede pateiktą atitikmenų lentelę.

*26 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2011 m. kovo 3d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

⁽¹⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

I PRIEDAS

**GAIRĖS DĖL TURIMŲ NACIONALINIŲ SISTEMŲ SUJUNGIMO
PERDAVIMO PAJĖGUMŲ VALDYMO IR PASKIRSTYMO**

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. Perdavimo sistemos operatoriai (PSO) stengiasi patvirtinti visus komercinius sandorius, įskaitant susijusius su tarpvalstybine prekyba.
- 1.2. Kai perkrovos nėra, naudojimuisi tinklų sujungimu netaikomi jokie apribojimai. Jei dažniausiai taip ir yra, naudojimuisi tarpvalstybinėmis perdavimo paslaugomis nuolatinės bendro paskirstymo procedūros taikyti nereikia.
- 1.3. Kai planuoti komerciniai sandoriai neatitinka saugaus tinklo eksploatavimo reikalavimų, PSO gali sumažinti perkrovą laikydamiesi tinklo eksploatavimo saugumo reikalavimų, tuo pačiu stengdamiesi užtikrinti, kad visos susijusios išlaidos išliktų ekonomiškai efektyvios. Tuo atveju, jei negali būti taikomos mažesnių sąnaudų reikalaujančios priemonės, numatomas prevencinis pakartotinis siuntimas arba prekių mainai.
- 1.4. Atsiradus struktūrinėms perkrovomis, PSO iškart taiko iš anksto nustatytus ir sutartus atitinkamus perkrovos valdymo metodus ir tvarką. Perkrovos valdymo metodais užtikrinama, kad su visais paskirstytais perdavimo pajėgumais susiję fiziniai energijos srautai atitiktų tinklo saugumo standartus.
- 1.5. Perkrovos valdymo metodai turi būti ekonomiškai veiksmingi skatinant rinkos dalyvius ir PSO, remti konkurenciją ir būti tinkami taikyti regionuose ir visoje Bendrijoje.
- 1.6. Perkrovos valdymui neturi įtakos jokie sandoriai. Konkretus prašymas suteikti perdavimo paslaugas atmetamas tik tada, kai įvykdomos abi sąlygos:
 - a) dėl padidėjusių fizinių energijos srautų, atsiradusių patenkinus tą prašymą, gali susidaryti situacija, dėl kurios nebebus galima garantuoti saugaus energijos sistemos eksploatavimo; ir
 - b) konkreti prašymo pinigine išraiška perkrovos valdymo procedūroje yra mažesnė nei visų kitų už tokią pačią paslaugą ir tokiomis pačiomis sąlygomis ketinamų patenkinti prašymų vertė.
- 1.7. PSO, nustatydami konkrečias tinklo vietas, kuriose ir tarp kurių turi būti taikomas perkrovos valdymas, vadovaujasi ekonomiškumo ir neigiamos įtakos sumažinimo elektros energijos vidaus rinkai principais. Konkrečiai, PSO neturi apriboti tinklų sujungimo pajėgumų siekdami išspręsti perkrovos problemą savo kontroliuojamoje teritorijoje, išskyrus esant pirmiau minėtoms priežastims ir eksploatavimo saugumo tikslais⁽¹⁾. Susidarius tokiai situacijai, PSO apibūdina ją ir skaidriai supažindina su ja visus sistemos naudotojus. Tokia situacija yra toleruojama tik iki tol, kol yra surandamas ilgalaikis sprendimas. PSO apibūdina metodiką ir projektus, kurie padėtų rasti ilgalaikį sprendimą, ir skaidriai supažindina su jais visus sistemos naudotojus.

⁽¹⁾ Eksploatavimo saugumas reiškia „perdavimo sistemos naudojimą laikantis sutartų saugumo normų“.

▼B

- 1.8. PSO, balansuodamas tinklą tinklo eksploatavimo priemonėmis ir pakartotiniu siuntimu kontroliuojamos teritorijos viduje, atsižvelgia į tų priemonių poveikį kaimyninėse kontroliuojamose teritorijose.
- 1.9. Siekiant maksimaliai padidinti prekybos galimybes ir subalansuoti tarpvalstybinius pajėgumus, ne vėliau kaip 2008 m. sausio 1 d. koordinuotai ir saugaus eksploatavimo sąlygomis nustatomi jungiamosios linijos pajėgumų keleto kartų per dieną perkrovos valdymo mechanizmai.
- 1.10. Nacionalinės reguliavimo institucijos reguliariai atlieka perkrovos valdymo metodų vertinimus, kreipdamos ypatingą dėmesį į tai, kaip laikomasi šiame reglamente ir tose gairėse nustatytų principų ir taisyklių bei reguliavimo institucijų remiantis tais principais ir taisyklėmis nustatytų sąlygų. Konsultacijos su visais rinkos dalyviais ir išsamūs tyrimai yra tokių vertinimų dalis.

2. **Perkrovos valdymo metodai**

- 2.1. Siekiant palengvinti veiksmingą tarpvalstybinę prekybą, perkrovos valdymo metodai orientuojami į rinką. Tuo tikslu pajėgumai paskirstomi tik naudojantis viešaisiais (pajėgumų) arba uždariaisiais (pajėgumų ir energijos) aukcionais. Tam pačiam tinklų sujungimui gali būti taikomi abu metodai. Prekiaujant keletą kartų per dieną, gali būti naudojamosi nepertraukiama prekyba.
- 2.2. Atsižvelgiant į konkurencijos sąlygas, perkrovos valdymo mechanizmuose gali reikėti paskirstyti ir ilgalaikius, ir trumpalaikius perdavimo pajėgumus.
- 2.3. Kiekvienos pajėgumų paskirstymo procedūros metu skiriama numatyta turimų tinklų sujungimo pajėgumų dalis, taip pat anksčiau nepaskirstyti likę pajėgumai bei visi pajėgumų turėtojų suteikti pajėgumai iš ankstesnių paskirstymų.
- 2.4. Siekdami palengvinti veiksmingą ir efektyvią konkurenciją, PSO gerina pajėgumų užtikrinimo patikimumą atsižvelgdami į dalyvaujančių PSO bei rinkos dalyvių įpareigojimus ir teises. Rinkai gali būti pasiūlyta pakankamai didelė mažesnio patikimumo pajėgumų dalis, tačiau rinkos dalyviai visada informuojami apie tikslias perdavimo tarpvalstybinėmis linijomis sąlygas.
- 2.5. Pasinaudojimo ilgalaikiais ir vidutinės trukmės paskirstymais teisės yra patikimų perdavimo pajėgumų teisės. Pajėgumų skyrimo metu joms taikomi „naudokis arba prarask“ arba „naudokis arba parduok“ principai.
- 2.6. PSO nustato tinkamą pajėgumų paskirstymo skirtingais laikotarpiais struktūrą. Ją gali sudaryti galimybė rezervuoti minimalų tinklų sujungimo pajėgumų procentą vieną arba keletą kartų per dieną suteikiamiems paskirstymams. Tokią paskirstymo struktūrą tikrina atitinkamos reguliavimo institucijos. Rengdami pasiūlymus, PSO atsižvelgia į:
 - a) rinkų charakteristikas;
 - b) eksploatavimo sąlygas, pavyzdžiui, užtikrintų tvarkaraščių sujungimo poveikį;
 - c) procentams ir skirtingiems galiojantiems pajėgumų paskirstymo mechanizmų grafikams taikomą derinimo lygį.

▼ B

- 2.7. Paskirstant pajėgumus neturi būti diskriminuojami tie rinkos dalyviai, kurie nori pasinaudoti savo teisėmis sudaryti dvišales tiekimo sutartis ar teikti pasiūlymus energijos biržose. Laimi pasiūlymai su didžiausia tikslia arba numatoma verte nustatytu laikotarpiu.
- 2.8. Regionuose, kur išankstinės finansinės elektros energijos rinkos yra gerai išvystytos ir jų veiksmingumas jau įrodytas, visi tinklų sujungimo pajėgumai gali būti paskirstyti pasinaudojant uždariaisiais aukcionais.
- 2.9. Išskyrus naujų jungiamųjų linijų, kurioms taikoma išimtis pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 7 straipsnį arba šio reglamento 17 straipsnį, atveju, pajėgumų paskirstymo metoduose neleidžiama nustatyti rezervinių kainų.
- 2.10. Iš esmės paskirstymo procese be jokių apribojimų leidžiama dalyvauti visiems potencialiems rinkos dalyviams. Atitinkamos reguliavimo ir (arba) konkurencijos institucijos, siekdamos išvengti problemų arba jų paaštrėjimo dėl bet kurio rinkos dalyvio galimo pasinaudojimo dominuojančia padėtimi rinkoje, jei reikia, gali taikyti apribojimus dėl dominavimo rinkoje apskritai arba konkrečiai bendrovei.
- 2.11. Rinkos dalyviai informuoja PSO apie savo pajėgumų panaudojimą tiksliai iki kiekvienam laikotarpiui nustatyto termino. Tas terminas yra toks, kad PSO galėtų naujai paskirstyti nepanaudotus pajėgumus kitu susijusiu laikotarpiu, įskaitant naudojimą keletą kartų per dieną.
- 2.12. Pajėgumus galima laisvai parduoti antraeiliiu pagrindu, su sąlyga, kad apie tai PSO pranešama pakankamai iš anksto. Jei PSO neleidžia antraeilės prekybos (sandorio), apie tai tas PSO turi aiškiai ir skaidriai pranešti ir paaiškinti visiems rinkos dalyviams, taip pat informuoti reguliavimo instituciją.
- 2.13. Finansinės pasekmės už su pajėgumų paskirstymu susijusių įpareigojimų nevykdymą priskiriamos už tokį nevykdymą atsakingiems subjektams. Jei rinkos dalyviai nepasinaudoja pajėgumais, kuriuos jie įsipareigojo panaudoti, arba pajėgumų pardavimo viešajame aukcione atveju neprekiauja antriniu pagrindu arba grąžina pajėgumus per numatytą laikotarpį, jie netenka teisių į tokius pajėgumus ir sumoka išlaidas atspindintį mokestį. Bet kokie išlaidas atspindintys mokesčiai dėl pajėgumų nepanaudojimo turi būti pagrįsti ir proporcingi. Taip pat, jei PSO neįvykdo savo įpareigojimų, jis privalo rinkos dalyviui išmokėti kompensaciją už pajėgumų teisių praradimą. Tuo tikslu į jokus dėl tokių aplinkybių susidarancius nuostolius neatsižvelgiama. Pagrindinės koncepcijos ir metodai, kuriais vadovaujamosi siekiant nustatyti dėl įpareigojimų nevykdymo atsirandancią atsakomybę, nustatomi iš anksto finansinių pasekmių atžvilgiu ir yra peržiūrimi atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos arba institucijų.
- 3. Koordinavimas**
- 3.1. Tinklų sujungimo pajėgumų paskirstymą koordinuoja ir įgyvendina susiję PSO, laikydamiesi bendrų paskirstymo procedūrų. Tais atvejais, kai manoma, jog prekyba tarp dviejų šalių (PSO) turės reikšmingą poveikį fiziniams srauto sąlygoms bet kurioje trečiojoje šalyje (PSO), visi PSO, kuriems daromas toks poveikis, koordinuoja perkrovos valdymo metodus taikydami bendrąją perkrovos valdymo procedūrą. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir PSO užtikrina, kad nebūtų vienašališkai sukurtos jokios perkrovos valdymo procedūros, kurios turėtų reikšmingą poveikį fiziniams elektros energijos srautams kituose tinkluose.

▼B

- 3.2. Bendri koordinuotos perkrovos valdymo metodas ir procedūra paskirstant pajėgumus rinkai bent jau metams, mėnesiui ir dienai į priekį praddami taikyti ne vėliau kaip 2007 m. sausio 1 d. toliau nurodytuose regionuose esančiose šalyse:
- a) Šiaurės Europoje (t. y. Danijoje, Švedijoje, Suomijoje, Vokietijoje ir Lenkijoje),
 - b) Šiaurės Vakarų Europoje (t. y. Beniliukso šalyse, Vokietijoje ir Prancūzijoje),
 - c) Italijoje (t. y. Italijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Slovėnijoje ir Graikijoje),
 - d) Vidurio Rytų Europoje (t. y. Vokietijoje, Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Vengrijoje, Austrijoje ir Slovėnijoje),
 - e) Pietvakarių Europoje (t. y. Ispanijoje, Portugalijoje ir Prancūzijoje),
 - f) Jungtinėje Karalystėje, Airijoje ir Prancūzijoje,
 - g) Baltijos valstybėse (t. y. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje).

Jei jungiamosios linijos yra daugiau negu vienam regionui priklausančiose šalyse, siekiant užtikrinti suderinamumą su kituose regionuose, kuriems priklauso tos šalys, taikomais metodais gali būti taikomas kitoks perkrovos valdymo metodas. Tuo atveju metodą siūlo atitinkami PSO, o jį peržiūri atitinkamos reguliavimo institucijos.

- 3.3. 2.8 punkte nurodyti regionai gali paskirstyti visus tinklų sujungimo pajėgumus paskirstydami pajėgumus dienai į priekį.
- 3.4. Siekiant suformuoti iš tikrųjų integruotą elektros energijos vidaus rinką, visuose tuose septyniuose regionuose nustatomos suderinamos perkrovos valdymo procedūros. Rinkos dalyviams neturi kliudyti nesuderinamos regioninės sistemos.
- 3.5. Siekiant skatinti sąžiningą ir efektyvią konkurenciją ir tarpvalstybinę prekybą, 3.2 punkte nustatytuose regionuose esančių PSO koordinavimą sudaro visi etapai: nuo pajėgumų apskaičiavimo ir paskirstymo optimizavimo iki saugaus tinklo eksploatavimo, aiškiai paskirstant atsakomybę. Tokį koordinavimą visų pirma sudaro:
- a) naudojimasis bendru perdavimo modeliu, kuriuo remiantis būtų efektyviai paskirstyta tarpusavyje susijusi fizinė kontūro srovė ir atsižvelgiama į fizinių ir komercinių srautų neatitikimus,
 - b) pajėgumų, skirtų efektyviam tarpusavyje susijusios fizinės kontūro srovės paskirstymui, paskirstymas ir skyrimas,
 - c) vienodi įpareigojimai pajėgumų turėtojams dėl informacijos pateikimo apie tai, kaip jie ketina naudoti pajėgumus, t. y. apie pajėgumų skyrimą (pardavimui viešuosiuose aukcionuose),
 - d) vienodi terminai ir tiekimo užbaigimo laikas,
 - e) vienoda pajėgumų paskirstymo skirtingais laikotarpiais (pvz., 1 diena, 3 valandos, 1 savaitė ir t. t.) ir parduotų pajėgumų blokais (energijos kiekis MW, MWh ir t. t.) struktūra,
 - f) nuosekli sutartimi pagrįsta struktūra su rinkos dalyviais,

▼B

g) srautų tikrinimas siekiant, kad jie atitiktų tinklo saugumo reikalavimus, susijusius su eksploataciniu planavimu ir kuo greitesniu eksploatavimu,

h) perkrovos valdymo veiksmų vykdymas ir atsiskaitymas už juos.

3.6. Koordinavimas taip pat apima informacijos mainus tarp PSO. Informacijos mainų pobūdis, laikas ir dažnumas turi būti suderinti su 3.5. punkte nustatyta veikla ir elektros energijos rinkų funkcionavimu. Tie informacijos mainai pirmiausia suteikia galimybę PSO kuo tiksliau numatyti bendrą tinklo situaciją, kad būtų galima nustatyti srautus jų tinkle ir turimus tinklų sujungimo pajėgumus. Kiekvienas PSO, renkantis informaciją kitų PSO vardu, pateikia dalyvaujančiam PSO duomenų rinkimo rezultatus.

4. Veiklos rinkoje grafikas

4.1. Turimų perdavimo pajėgumų paskirstymas vykdomas pakankamai iš anksto. Susiję PSO, prieš kiekvieną paskirstymą bendrai skelbia apie planuojamus paskirstyti pajėgumus, prirėkus atsižvelgdami į pajėgumus, suteiktus pagal užtikrinto perdavimo teises ir, jei tai susiję, į susijusius sujungtus skyrimus kartu nurodant laikotarpius, kuriais pajėgumai sumažės arba nebus teikiami (pavyzdžiui, dėl remonto).

4.2. Visapusiškai atsižvelgiant į tinklo saugumą, perdavimo teisės skiriamos pakankamai iš anksto, prieš vykdomas visų susijusių organizuotų rinkų „dieną prieš“ sesijas ir prieš paskelbiant apie planuojamus paskirstyti pajėgumus pagal „dieną prieš“ arba „keletą kartų per dieną“ paskirstymo mechanizmą. Siekiant efektyviai pasinaudoti tinklų sujungimu, perdavimo teisių skyrimas priešinga kryptimi yra sujungiamas.

4.3. Vienas po kito keletą kartų per dieną teikiami perdavimo pajėgumai D dienai vykdomi D – 1 ir D dienomis pateikus nurodytos arba faktiškos „dienos prieš“ gamybos grafikus.

4.4. PSO, ruošdamiesi tinklo „dienos prieš“ eksploatavimui, keičiasi informacija su kaimynystėje esančiais PSO, pavyzdžiui, apie jų numatytą tinklo topologiją, turimus ir planuojamus gamybos vienetus ir apkrovos srautus, siekdami optimaliai pasinaudoti visu tinklu eksploatacinių priemonių pagalba pagal saugaus tinklo eksploataavimo taisykles.

5. Skaidrumas

5.1. PSO skelbia visus reikalingus duomenis, susijusius su tinklo buvimu, prieiga prie jo ir naudojimu juo, įskaitant ataskaitą apie perkrovos buvimo vietą ir priežastis, perkrovos valdymui taikomus metodus ir jos valdymo planus ateityje.

5.2. PSO skelbia bendrą skirtingomis aplinkybėmis taikomo perkrovos valdymo metodo, kuriuo siekiama padidinti rinkai skirtus pajėgumus, apibūdinimą ir bendrą schemą tinklų sujungimo pajėgumui skirtingais laikotarpiais apskaičiuoti, remiantis elektrinėmis ir fizinėmis tinklo savybėmis. Tokią schemą tikrina atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijos.

▼B

- 5.3. PSO išsamiai apibūdina ir skaidriai pateikia visiems potencialiems tinklo naudotojams informaciją apie perkrovos valdymą ir naudojamas pajėgumų paskirstymo procedūras, taip pat nurodo laiką ir pajėgumams taikomas procedūras, apibūdina siūlomus produktus ir PSO bei pajėgumus gaunančios šalies įpareigojimus ir teises, įskaitant atsakomybę, kuri atsiranda nevykdant įpareigojimų.
- 5.4. Eksploatavimo ir planavimo saugumo standartai sudaro PSO skelbiamo atviro ir viešo dokumento neatskiriama dalį. Tą dokumentą taip pat tikrina nacionalinės reguliavimo institucijos.
- 5.5. PSO, remdamiesi kuo tikslesne prognoze, skelbia visus susijusius duomenis apie tarpvalstybinę prekybą. Siekdami įvykdyti šį įpareigojimą, susiję rinkos dalyviai pateikia PSO susijusius duomenis. Tokios informacijos skelbimo būdą tikrina reguliavimo institucijos. PSO skelbia bent:
- a) kasmet: informaciją apie ilgalaikę perdavimo infrastruktūros raidą ir jos įtaką tarpvalstybiniam perdavimo pajėgumams;
 - b) kas mėnesį: rinkai skirtų perdavimo pajėgumų prognozes mėnesiui ir vieneriems metams, atsižvelgiant į visą susijusią PSO turimą informaciją tokios prognozės metu (pvz., vasaros ir žiemos sezonų įtaką linijų pajėgumams, tinklų priežiūrą, turimus gamybos vienetus ir t. t.);
 - c) kas savaitę: rinkai skirtų perdavimo pajėgumų prognozes vienai savaitei, atsižvelgiant į visą susijusią PSO turimą informaciją tokios prognozės metu, pvz., oro prognozes, planuojamus tinklo remonto darbus, turimus gamybos vienetus ir t. t.;
 - d) kasdien: rinkai skirtus perdavimo pajėgumus vienai dienai ir keletą kartų per dieną vykdomiems perdavimams kiekvienam rinkos laiko vienetui, atsižvelgiant į visus sujungtus vienos dienos skyrimus, į vienos dienos gamybos grafikus, prognozuojamus poreikius ir planuojamus tinklo remonto darbus;
 - e) bendrus jau paskirstytus pajėgumus pagal rinkos laiko vienetą ir visas susijusias sąlygas, kuriomis tie pajėgumai gali būti naudojami (pvz., aukciono kliringo kainą, įpareigojimus dėl pajėgumų naudojimo būdo ir t. t.), kad būtų galima nustatyti visus likusius pajėgumus;
 - f) kuo greičiau po kiekvieno paskirstymo – paskirstytus pajėgumus, taip pat mokėtą kainą;
 - g) informaciją apie iš viso panaudotus pajėgumus pagal rinkos laiko vienetą iškart po skyrimo;
 - h) kuo greičiau: suteiktų komercinių ir fizinių srautų sumą pagal rinkos laiko vienetą, įskaitant PSO vykdytų visų korekcinų veiksnių poveikio apibūdinimą (pavyzdžiui, apribojimus), sprendžiant tinklo arba sistemos problemas;
 - i) *ex-ante* informaciją apie planuojamus elektros energijos tiekimo nutraukimus ir *ex-post* informaciją apie praėjusios dienos planuotus ir neplanuotus tiekimo nutraukimus didesniuose nei 100 MW gamybos vienetuose.

▼B

- 5.6. Visa reikalinga informacija pateikiama rinkai tinkamu laiku, kad būtų galima derėtis dėl visų sandorių (konkrečiai, dėl kasmet pasirašomų tiekimo susitarimų su pramonės klientais derybų laiko arba dėl pasiūlymų pateikimo organizuotoms rinkoms laiko).
- 5.7. PSO skelbia susijusią informaciją dėl prognozuojamų poreikių ir gamybos remdamasis 5.5 ir 5.6 punktuose nurodytais laikotarpiais. PSO taip pat skelbia susijusią informaciją, reikalingą tarpvalstybinei subalansavimo rinkai.
- 5.8. Skelbiant prognozes, *ex post* realizuotos vertės prognozės informacijai taip pat skelbiamos tuo laikotarpiu, kuris yra po prognozuojamo laikotarpio arba ne vėliau kaip kitą dieną ($D + 1$).
- 5.9. Su visa PSO skelbiama informacija turi būti galima laisvai susipažinti sudėtingos prieigos nereikalaujančioje formoje. Su visais duomenimis turi būti galima susipažinti naudojantis tinkamomis ir standartizuotomis apskaitos informacija priemonėmis, kurios yra nustatomos glaudžiai bendradarbiaujant su rinkos dalyviais. Tam, kad tokiais duomenimis galėtų pasinaudoti nauji rinkos dalyviai, juose pateikiama informacija turi apimti mažiausiai dvejų metų laikotarpius.
- 5.10. Siekiant, kad kiekvienas PSO galėtų apskaičiuoti apkrovos srautus savo atitinkamoje teritorijoje, jie reguliariai keičiasi pakankamai tiksliais duomenimis apie tinklą ir apkrovos srautus. Tokie pat duomenys pateikiami reguliavimo institucijoms ir Komisijai, jei jos to reikalauja. Reguliavimo institucijos ir Komisija užtikrina, kad jos ir joms analitinių darbų su tais duomenimis atliekantys konsultantai gerbtų tų duomenų konfidencialumą.

6. Iš perkrovos gautų pajamų panaudojimas

- 6.1. Pajamos taikant perkrovos valdymo procedūras tam tikru iš anksto nustatytu laikotarpiu gali būti gaunamos tik tokiu atveju, jei tuo laikotarpiu susidaro perkrova, išskyrus naujų jungiamųjų linijų, kurioms taikoma išimtis pagal Reglamento (EB) Nr. 1228/2003 7 straipsnį arba šio reglamento 17 straipsnį, atveju. Tų pajamų paskirstymo procedūrą tikrina reguliavimo institucijos ir ji neturi nei iškraipyti paskirstymo proceso kokios nors pajėgumų arba energijos prašančios šalies naudai, nei trukdyti sumažinti perkrovas.
- 6.2. Nacionalinės reguliavimo institucijos, nustatydamos iš paskirstytų tinklų sujungimo pajėgumų gautų pajamų panaudojimą, vadovaujasi skaidrumo principu.
- 6.3. Iš perkrovos gautos pajamos yra paskirstomos tiems PSO, kurie dalyvavo veikloje pagal dalyvaujančių PSO nustatytus ir atitinkamų reguliavimo institucijų patikrintus kriterijus.
- 6.4. PSO iš anksto aiškiai nustato, kaip gali būti panaudojamos iš perkrovos gautos pajamos ir praneša, kaip jos buvo panaudotos. Reguliavimo institucijos tikrina, ar toks panaudojimas atitinka šį reglamentą ir tas gaires ir ar visa iš perkrovos gautų pajamų suma po tinklų sujungimo pajėgumų paskirstymo yra panaudota vienam ar daugiau iš trijų šio reglamento 16 straipsnio 6 dalyje nustatytų tikslų.

▼B

- 6.5. Kasmet ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 31 d. reguliavimo institucijos skelbia ataskaitą apie pajamas, gautas per 12 mėnesių laikotarpį iki tų pačių metų birželio 30 d., ir apie tai, kaip jos buvo panaudotos, kartu su patvirtinimu, kad tas panaudojimas atitinka šį reglamentą ir tas gaires, ir kad visa iš perkrovos gautų pajamų suma yra panaudota vienam ar daugiau iš trijų nustatytų tikslų.
- 6.6. Pageidautina, kad iš perkrovos gautos pajamos būtų panaudotos investicijoms, kuriomis siekiama palaikyti arba padidinti tinklų sujungimo pajėgumus, skiriant jas konkrečioms iš anksto numatytiems projektams, kurie padės sumažinti esančią susijusią perkrovą ir kuriuos galima įgyvendinti per pagrįstą laikotarpį, pirmiausia leidimų išdavimo proceso prasme.

II PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1228/2003	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
—	3 straipsnis
—	4 straipsnis
—	5 straipsnis
—	6 straipsnis
—	7 straipsnis
—	8 straipsnis
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis
—	11 straipsnis
—	12 straipsnis
3 straipsnis	13 straipsnis
4 straipsnis	14 straipsnis
5 straipsnis	15 straipsnis
6 straipsnis	16 straipsnis
7 straipsnis	17 straipsnis
8 straipsnis	18 straipsnis
9 straipsnis	19 straipsnis
10 straipsnis	20 straipsnis
11 straipsnis	21 straipsnis
12 straipsnis	22 straipsnis
13 straipsnis	23 straipsnis
14 straipsnis	24 straipsnis
—	25 straipsnis
15 straipsnis	26 straipsnis
Priedas	I priedas